

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון פ"ט

פרשת במדבר

תשפ"ג

תוכן העניינים

- ליל ש"ק בהר בחוקותי תשפ"א
- של"ס בהר בחוקותי תשפ"א
- קידושא רבא בהר תשפ"ב
- של"ס בהר תשפ"ב
- קידושא רבא בחוקותי תשפ"ב
- של"ס בחוקותי תשפ"ב
- ליל שביעי של פסח
- מוצש"ק בחוקותי תשפ"ב/ הרה"ק רבי שלמה זלמן מקאפוסט זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק
ביהמ"ד אמשינאוו רחוב חזון איש 78
ירושלים
אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר
אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א
חיפה
אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א

בארה"ב

בארא פארק
ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג
ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.
מאנסי
ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעייקוואד
אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לע"נ

הרה"ק רבי שמואל שלמה בן הרה"ק רבי
מרדכי יוסף אלעזר ליינער מראדזין וצללה"ה
הי"ד

הרב"נ מרן הרה"ק רבי יוסף מאמשינאוו זי"ע
ניסו של מרן הרה"ק רבי יצחק זי"ע
נעקד"ה בשנות הזעם כ"ט אייר תש"ב

ושם אשה גדולה

כצער וביגון התבשרנו על פטירתה בשיבה טובה של
האה"ח מגב"ת

מרת שרה ביילא איזואניסקי ע"ה

אשת הרה"ח ר' חיים אלתר איזואניסקי ז"ל
בת הרב החסיד רבי דוב בעריש פערקאל זצ"ל

אחות הרבנית הצדקנית ע"ה מחברתו בקודש של
מרן הרה"ק רבי יצחק מאמשינאוו וצללה"ה
כל ימיה קבעה תפילותיה בבית מדרשינו
נלב"ע כ' אייר ל"ה למטמונים תשפ"ג לפ"ק
תהא נשמתה צרורה בצרור החיים

כוס תנחומין

נשגר בזאת לצאצאיה החשובים שליט"א
ולכל בני המשפחה

י"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון
amshinov40@gmail.com

סעודה שלישית

פרשת במדבר תשפ"א לפ"ק

פעמים, האחד ביום שנולד, והשני ביום שעושה תשובה ונתכפר לו.

אך צריך לזהר להיות, איש על דגלו, וכמבואר בספה"ק שפרשת הדגלים מלמדנו, שכל אחד יעשה את העבודה המתאימה לו, ולא יעלה מעל דרגתו (וכן לא למטה ממדריגתו), כי כל אחד יש לו עבודה המיוחדת לו, וידע נאמנה שבמקום שהניחו ה', במעמדו ומצבו, זהו תפקידו, וכדברי בעל בית אהרן (פר' ויצא עה"פ ויפגע במקום) בשם הרה"ק ר' שלמה מקארלין זי"ע, ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך, וברש"י שלא יהא לבך חלוק על המקום, פי' שלא יהיה חלוק על המקום שה' הניחו שם, ואל יאמר כי אם היה נמצא במקום אחר היה עובר להשי"ת, שאין המקום גורם ח"ו,

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר. התורה ניתנה לנו במדבר, להורות לנו שקדושת התורה הולכת עד מקום תוקף הקליפות, מקום נחש שרף ועקרב וכו', וכל אחד ואחד יכול לתקן מעשיו ולבוא לעבודת ה' על ידי התורה הקדושה. וכדאיתא באור החיים הק' (שמות ג, ח) שבדורות האחרונים יכנסו לשער הנ' רח"ל, ובאמצעות התורה יתגברו על כל הקליפות. באהל מועד, כדאיתא בנועם אלימלך, מועד הוא לשון יום טוב, שמורה על אהבה ושמחה, שיתקרב לה' בשמחה, ויחזק עצמו לאמר, הרי אני כאלו נולדתי ביום הזה. וזהו באחד לחדש השני, כי כל אדם מתחדש ב'

בתמימות, ולעשות בשמחה את התפקיד שהקב"ה מסר לו.

וזהו הענין שכ"ק אזמו"ר זצלה"ה היה חוזר עליו פעמים רבות, הולך בתום ילך בטח (משלי י, ט), כי העיקר הוא התמימות, שחטא עץ הדעת נגרם ע"י נחש הקדמוני שהי' ערום מכל חיות השדה ובא בערמומיות, א"כ התיקון הוא להיפוך ע"י תמימות דוקא. וצריך לדעת בכל מצב שהי' לא יעזבנו ביד היצר, והבא לטהר מסייעין אותו.

יעזור השי"ת שנזכה לקבל התורה ברצון ובשמחה ולגאולה שלימה במהרה.

כי רצון השי"ת שיהיה האדם כעת במקום הזה, ושם יעבוד אותו בעבודה ההוא.

ולזה צריך תמימות, כדדרשו בגמרא (שבת פח.). את הפסוק גיבורי כח עושי דברו, על ענין הקדמת נעשה לנשמע, וכי מה הוא הגבורה, אלא כפי שנאמר בהמשך הגמ', שהצדוקי שאל את רבא, למה בני ישראל היו כל כך פזיזים לומר נעשה קודם לנשמע, ורבא ענה לו, תומת ישרים תנחם, וראה ברש"י שם שהתנהגו עם הקב"ה בתמימות. וזה צריך האדם לדעת, כי כל הנעשה עימו וכל תפקידיו וכוחותיו המה מן השמים, ולא יעשה שום חשבונות, שהם עצת היצר, ואכן צריך גבורה גדולה להישאר

קידושא רבא

פרשת במדבר תשפ"ב לפ"ק

והנה בביאתן של בני ישראל להר סיני קנו בזה זיכוך ופסקה מהם זוהמת הנחש (ע' אלשיך פרשת יתרו ד"ה בחודש השלישי), וס"ל לר' יוסי שמי שהוא בבחינת 'הי אור', והיינו שנשמתו מאירה ולא נתרחק מן הקדושה, הוא יכול לקבל הזדככות בגשתו אל הר סיני. אך חכמים סוברין דבשני בשבת הי' ביאתם למדבר סיני, היינו דבזה שהתמררו על הרגשת הריחוק מהבורא ית"ש, כמים הללו שזעקו על הבדלתם והתרחקותם 'אנן בעינן למהוי קדם מלכא', כמו כן הכא על ידי ה'לב נשבר' זכו לזיכוך בקרבנתם להר סיני.

ולכן לדעת ר' יוסי דההזדככות היה בכח הארת נשמתם, לא הי' אפשר לקבל את התורה בשבת אלא ע"י השפעת הדעת של משה, וזהו 'הוסיף משה יום אחד

שבת מברכין חודש סיון. בגמ' שבת (פו:): נחלקו אימתי היה ראש חודש סיון בשנה של מתן תורה, רבי יוסי סובר בראשון בשבת, ורבנן סברי בשני בשבת, ולכו"ע בשבת ניתנה התורה.

הרה"ק ר' יחזקאל מאסטראווצע זי"ע (בנו מ"מ של הרה"ק ר' מאיר יחיאל מאסטראווצע) מבאר ענין המחלוקת, דיום ראשון מרמז לראשון למעשה בראשית, שנאמר בו 'ויאמר אלקים יהי אור'. ויום השני הי' בו ההבדלה בין מים למים, והמים התחתונים היו בוכים 'אנן בעינן למהוי קדם מלכא' כדאיתא בזה"ק (תיקו"ז פ.). שבזה זכו שנתקרבו לניסוך המים בחג, וליקרב במזבח במלח (ע' רש"י ויקרא ב, יג).

והנה אנחנו גומרים היום את השבוע של 'יסוד', ואיתא בישמח ישראל (פרשת בהר אות ג'), שמי שרואה שעדיין לא תיקן נפשו עד השבוע השישית של הספירה, ע"ז אמרה לנו התורה"ק עצה 'וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית', הרומז לצדיקים, אשר בכח קדושתם וטהרתם המה מקשרים הנשמות להקב"ה. ומוסיף ואומר, וכאשר חסרנו כל אלה בעוה"ר, אזי על ידי זה שאיש ישראל מאמין באמונה שלימה שהבורא ב"ה הוא כל יכול, ואין סוף לחסדי ה', ובטוח שבוודאי יסייעני להתקרב אליו, באמונה הזאת נקרא צדיק, כמו שנאמר (חבקוק ב') וצדיק באמונתו יחי'. יה"ר שנזכה להכין עצמינו לקבלת התורה בשמחה ובאהבה.

מדעתו, אבל לחכמים דס"ל דבשני בשבת הי' ביאתם למדבר סיני, דההזדככות באה ע"י לב נשבר והרגשת התרחקותם, אזי אינם צריכים להוספת יום אחד מדעת משה, כי קרוב ה' לנשברי לב, ואז זוכה מעצמו להתגלות ה'.

ואביו הרה"ק ר' מאיר יחיאל מאסטרואוצע, פירש באופן דומה את דברי הגמ', הוסיף משה יום אחד מדעתו, והסכים הקב"ה על ידו וכו', שזה הענין שהוסיף משה יום אחד מדעתו, דכאשר יראו בני ישראל אשר יום המוגבל הגיע, ועדיין אין השי"ת נותן את התורה, אזי יחשבו כי אינם ראויים אל התורה, ויהי' להם שברון לב ושפלות, ובזה עצמו יהיו מוכשרים ביותר לקבל את התורה.

סעודה שלישית

פרשת במדבר תשפ"ב לפ"ק

מלא פשעים, ובוודאי אין האמת כך, כי האדם הרוצה לעשות תשובה באמת צריך לומר, אמת שאני מלא פשעים, אך מה שעבר עבר, ומעתה אני רוצה לעשות תשובה לשוב לה' בכל לבבי, ולזה אמרו חז"ל שתיבת 'ועתה' הוא לשון תשובה, משום שזהו עיקר התשובה להתחיל מהתחלה. וכדבריו בפרשת יתרו (בשם הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע) עה"פ ואשא אתכם על כנפי נשרים, כי הנשר נקרא על שם מעשיו שנושר נוצותיו וחוזר ומתחדש בנוצות חדשים משנה לשנה, כדאי' ברש"י עה"פ תתחדש כנשר נעוריכי (תהלים קג), כי ענין התחדשות שמוריד כל הנוצות הישנות, ע"כ.

ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני. וברש"י (בשם המכילתא) מקיש נסיעתן

בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים, ביום הזה באו מדבר סיני. וברש"י לא היה צריך לכתוב אלא ביום 'ההוא' מהו ביום 'הזה', שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום ניתנו. והקשו בספה"ק הלוא ביומא קמא לא אמר להו ולא מידי, ולא ניתנה בו תורה, מה שייך לומר שיהיו בעיניהם כחדשים.

ואפשר לומר דענין ההתחדשות הוא שלא לחשוב על העבר, ועל ידי זה שיהיה בעיניו קבלת התורה כענין חדש, יזכה לקבל התורה, וכדברי המגיד מקאזניץ זי"ע (עבודת ישראל, שבועות) עה"פ ועתה אם שמוע תשמעו בקולי והייתם לי סגולה מכל העמים וגו'. כי היצה"ר בא לאדם ואומר לו היאך תוכל לעשות תשובה, הלא אתה

גדולה ובבהירות, כך גם נסיעתן מרפידים, ששם רפו ידיהם מתורה, לא היה כדרך הנפרד מן הרע בעל כרחו, אלא מתוך אהבה וחשק גדול לעזוב הדרך הרע, ולהשליך מעליהם בחינת 'רפידים'.

נמצא שכבר עזבו ברצון ובחשק את הדרך של 'רפידים', על כן ביום הזה באו מדבר סיני, והרגישו אור גדול שיזכו לקבל התורה. וזהו בכל יום יהיו בעיניך כחדשים שלא יחשוב על העבר, ואז ירגיש את האור הגדול של קבלת תורה ומצוות, ויעמוד וישתוקק מתי יבוא לידי ואקיימנו, יה"ר שנקבל אור תורה בשמחה וברצון, ונזכה לגאולתן של ישראל במהרה.

מרפידים לביאתם למדבר, מה ביאתן בתשובה, אף נסיעתן בתשובה עיי"ש, ובעבודת ישראל כתב, דאין לך אדם מישראל שאין לו שעה של בהירות והתעוררות שבו מרגיש מתיקות הבורא ב"ה ואמיתותו. אך מחמת תאות לבו, שמרגיש עוד מתיקות הרע שהיה לו מקודם, מתבלבל מחשבתו ומפסיק את האהבה להקב"ה, וכשמתעורר בתשובה מעומקא דלבא ומתחרט על כל חטאתיו, יכול להרגיש מתיקות גם מעצם עזיבת החטאים, וכאילו השליך מעליו איזה משאוי כבד מעל כתפו.

וזהו ענין מקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני, לומר לך כמו שהיתה בחינת ביאתן להר סיני במדרגה

ליל שבת קודש

פרשת במדבר תשפ"ב לפ"ק

שבת ערב שבועות

בבריאה, ורואה שהכל בידי שמים,
זהו בחינת שבת.

*

במדרש (במדבר ב, ג) הביאני אל בית
היין, בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני
ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים וכו'
וכולם היו עשויים דגלים דגלים וכו'
כיון שראו אותם ישראל התאוו
לדגלים כמותן אמר להם הקב"ה
חייכם שאני ממלא משאלותיכם, וכבר
תמהו בספה"ק מהו ענין הדגלים.
והנה **בשם משמאל** (שנת תרע"ד)
מפרש, שענין הדגל הוא, כמו כשאחד
תועה מן המחנה והוא מחפש אנה

הרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע
אמר שמקבל התעוררות מיוחדת מן
הפסוק 'שאו מרום עיניכם, וראו מי
ברא אלה', כי כדי שיוכל האדם לראות
את הבריאה בדרך נכונה צריך
להתרומם, כי העולם הוא מלא
גשמיות, וצריך לשאת עיניו למעלה,
ולהתבונן בפנימיות הבריאה, כדי
שיראה את דבר ה' בכל דבר, וזהו
שנאמר בפרשה **שאו את ראש וגו'**, כי
ענין נשיאות ראש הוא לדעת כי
השי"ת בורא ומנהיג את כל הברואים,
והנה האותיות מעל תיבת רא"ש הוא
אותיות שב"ת, כי כשהאדם מתבונן

בזוה"ק (ח"א קכ"ט). ואברהם זקן וכדין בא בימים וכו', שהלך בכל יום מדרגא לדרגא, עד שהגיע לדרגתו הגבוהה, אך בעל תשובה 'בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגעא חדא', מתקרבין להקב"ה וכו'.

ובזה גם יש לפרש **דברי המדרש** (ב, ד) אומרים להם האומות שובי שובי השולמית, הדבקו לנו, בואו אצלנו ואנו עושין אתכם שלטונים הגמונים דוכסין אפרכין אסטרטליטין, שובי שובי ונחזה בך וכו', (וכמו שנאמר ב'אקדמות', שאומות העולם אומרים לבני ישראל, יקרא ויאה את אין תערבי למרותא, רעותך נעביד לך, בכל אתרותא), וישראל אומרים מה תחזו בשולמית, מה גדולה אתם נותנים לנו וכו' שמא יכולים אתם לעשות לנו כגדולה שעשה לנו האלקים במדבר, דגל מתנה יהודה וכו'. וצריך ביאור מהו התשובה בזה.

הדרך לבוא למתנהו, אזי אם יש למתנהו דגל שהוא נשקף למרחוק, הרי זה סימן טוב עבורו למצוא את הדרך למתנהו בנקל.

וזהו ענין הדגלים במלאכים, כי המלאך אף כשבא לעוה"ז מלובש בגוף הנראה לעיני בשר, ברגע אחד נמשך לשרשו, וכמו שכתוב במלאך שנראה למנוח (שופטים יג) 'ויעל מלאך ה' בלהב המזבח'. וזהו ענין הדגלים שנתאוו להם ישראל, שאף בהיותם טרודים ושקועים בטרדת עוה"ז, ויהיו במצב של 'תעיתי כשה אובד', מכל מקום יהא בכוחם להמשך ברגע אחד ולדלג שור אל שורשם שהוא הקב"ה, בבחינת דילוג וקפיצה, ולא דרגא בתר דרגא. וענין דגל הוא גם מלשון דילוג כדברי **המדרש** (שם) ודגלו עלי אהבה - ודילוגו עלי אהבה.

ועל זה ענה להם הקב"ה 'חייכם שאני ממלא משאלותיכם'. וכדמצינו

הוא מכבד בזה קדושת השבת שבקרבו.

ומביא דבר נפלא ממגילת רות (פרק ג) דכתיב וסכת ושמת שמלותיך, ודרשו חז"ל (שבת קיג:) אמר רבי אלעזר אלו בגדים של שבת, וצריך להבין מהיכן דייקו שהם בגדי שבת, אלא שמדכתיב 'שמלותיך' משמע שמיוחדים אליה, וסתם בגדים אין להם שייכות לעצם האדם, כי הוא דבר חיצוני, ומחר יוכל ללבוש אדם אחר, אבל בגדי שבת, שכאמור הם הבגדים שלובש לכבוד הקדושת שבת שבקרבו, זה וודאי יש שייכות דוקא להאדם הלובשו, כי לכל אחד יש קדושת שבת בקרבו בדרגא אחרת, וכדברי הזוה"ק 'נודע בשערים בעלה', כל אחד לפי מה שמשער בליבו, שלכל אחד יש השגה אחרת, ולכן כשבאה אל בועז, לבנות ממנו שלשלת של מלכים, באה עם בגדי שבת, שבזה יוכל להכיר בחוש הריח

אך אצל האומות אם יש להם איזה גדולה הרי זה מכניסם להבלי עוה"ז ומשכיח מהם את התכלית, וזהו שבני ישראל עונים להם, אין אנו זקוקים לכל זאת, כי רצוננו שיהא ליבנו תמיד לשמים, כדוגמת המלאכים שיש להם דגל, וזוכרים תמיד את שורשם, ודבוקים למקור חיותם (ראה עוד שם משמואל תרע"ג).

*

וכבדתו מעשות דרכיך. 'וכבדתו' שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול (שבת קיג.). ובפרי צדיק (קדושת שבת ה') הקשה דלכאורה מה שהבגדים נקראים 'מכבדותא' היינו שהם מכבדים לאדם הלובשם. ואם כן מה כבוד הוא לשבת מה שהאדם מכבד את עצמו בבגדים יפים. ומבאר, כי בשבת זוכים להנשמה יתירה, שהשי"ת מכניס אז קדושה בלבבות ישראל, וכשלוש בגדי שבת, הרי

וממליך את הקב"ה על כל איבריו ותנועותיו, וכיון שמדת 'מלכות' היא מדה האחרונה, יוכל לתקן ולהעלות את כל ימי הספירה, כפי שאמרו הצדיקים הקדמונים, כי כאשר ירים איש את קצה המטה יתרומם כל המטה, ובפרט ששבת זו חל בימי הספירה של מדת 'מלכות'. ובמיוחד ליל שבת קודש שגם הוא בחינת מלכות, לכן אפשר לזכות עתה ביותר, לטהר כל מידותיו כהכנה לקבלת התורה.

ומובא עצה נפלאה מהרבי מלובלין זי"ע איך לתקן מדת מלכות, כי העשר ספירות הרי מחולקים לג' - שכל, רגש, ועשיה בפועל. ו'עשיה' זה מדת מלכות, כמלך המצווה שאין עליו עוררין. ולכן סדר תהלוכות האדם הוא שמתחילה בא אצלו מחשבה טובה, ואח"כ מגיע לידי אהבה ויראה, ואחר שהמח והלב מוכנים, מגיע לידי

הרוחני שיש לכל ירא ה', ויבחין בשורש הקדושה אשר בקירבה (כדמצינו אצל יצחק וירח את ריח בגדיו וגו'), שראוי לצאת ממנה מלכי בית דוד.

*

היום הוא ספירת 'מלכות שבמלכות', ידועים דברי העבודת ישראל (ב' דפסח) עה"פ עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום, דאף מי שלא עשה תשובה, ולא התעורר בתחילת ימי ספירת העומר, אל יאמר שאין לו עוד תקוה, אלא עד ממחרת השבת השביעית 'תספרו', דאפילו אם נשאר רק יום אחד מהספירה 'תספרו', כלומר, שיכול להאיר ביום זה כל החמשים יום על ידי תשובה.

וכמו שכתב בישמח ישראל (כמדבר ג') שיראת ה' הוא מדת מלכות, דהיינו שמקבל על עצמו עול מלכות שמים,

דבריו מיד. ואז אם האדם אינו עושה את ציווי היצר במהירות, אלא עושה מריבה עם היצר, אפילו רק משהו, כגון שדוחה אותו לרגע אחד, הרי בזה זכה לשבור כח המלכות דקליפה, כי שוב אין זה מדת מלכות, ובזה מתקן מדת המלכות שבקדושה, ובדרך זה יכנס לשערי הקדושה (רמתים צופים סי' א' אות קד).

מעשה המצוה בפועל. וכידוע שזה לעומת זה עשה האלוקים, ובקליפה יש גם כן מדת מלכות, שאחר שנכנס לאדם רח"ל מחשבות והרגשים לא טובים, היצר מצווה לשמוע בקולו מיד ללא עוררין, לשמוע או לראות או לעשות דבר הרע בעיני ה', וזהו מלכות דקליפה, שאינו מסכים שיערערו עליו, אלא כופה לקיים

אחר הברלה

פרשת במדבר תשפ"ב לפ"ק

השבוע יומא דהילולא של הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע, פעם אחת בא הגאון ר' יוסף שאול נאטענזאהן זי"ע בעל שואל ומשיב אל הרה"ק ר' מאיר מפרעמישלאן זי"ע. ובכניסתו ראה שהרה"ק הולך פאר'מח'עט אנה ואנה, ואין שום ספר על השלחן, והרהר לעצמו איך יתכן שצדיק מפורסם כזה ילך בטל.

פנה אליו הרה"ק ר' מאיר'ל ואמר לו, איתא בגמ' (ברכות יט.) אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה וכו' אל תהרהר אחריו וכו' שמא עשה תשובה. ופלא איך יזדמן כזה שתלמיד חכם יעבור עבירה בפרהסיא לעין כל, וגם למה מכונה איש כזה בשם תלמיד חכם.

וביאר שבאמת לפני שלומדים תורה צריך לשוב בתשובה, שלא יהיו בבחינת הכתוב (תהלים ג, טז) ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי, וכמ"ש נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים (ירמיהו ד, ג), על זה באו חז"ל ואמרו 'אל תהרהר אחריו', דשמא מה שהוא מסתובב בחדרו זה משום שהוא עושה תשובה בעת ההוא, ועל זה הקשו 'שמא סלקא דעתך', ומשני 'ודאי עשה תשובה', כי תלמידי חכמים עושים באותה שעה תשובה בטרם ישבו ללמוד.

ה'עבודה' בבית פרעמישלאן היה בענין צדקה וחסד. בפגישתו עם הגאון ר' שלמה קלוגער זצ"ל פירש ר' מאיר'ל, בפסוק ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לקל עליון. הנה מלכי צדק הוא שם בן נח, שהיה עוסק בתורה וזהו בית מדרשו של שם ועבר, ומאיךך אברהם אבינו היה מפורסם במידת החסד, כידוע שהיה לו ד' פתחים לכניסת האורחים, ובך היה מקרב את האנשים תחת כנפי השכינה, והנה כאשר שני צדיקים מזדמנים יחד, כל אחד לומד מחברו את מידותיו הטובות, עתה משזדמנו שניהם יחד, מלכי צדק, הוציא לחם ויין, היינו שהוציא מאברהם את מידת הכנסת האורחים, 'והוא' אברהם למד משם, 'כהן לאל עליון' לעסוק בעבודה ככהן בבית המקדש.

רבי מאיר'ל הי' משתדל כל שבוע שלעניי העיר יהיה בשר בהמה לשבת קדש, במשך השבוע היה אוסף ממון, וביום חמישי היה קונה שור ומוליכו לשוחט, ומחלק הבשר לעניים. שבוע אחד מחמת ימי החורף והקור הגדול לא הצליח ר' מאירל לאסוף את הממון הדרוש, והצטער מאד שלא יוכל לקיים את מנהגו הטוב.

בעודו מהרהר עלה רעיון בליבו, הלוא יש לו פרה בחצירו שממנו לוקחים החלב בבוקר, נטל את פרתו, והוליכה אל השוחט, ובעוד לילה חילק הבשר לעניים, שמח וטוב לב חזר לביתו שלא היה צריך לוותר על שמחת העניים.

בבוקר השכם נגשה הרבנית אל החצר כדי לחלוב את הפרה, ולתדהמתה נוכחה לראות שהפרה נעלמה, באה מבוהלת לפני בעלה הצדיק וספרה לו במר נפשה כי הפרה נאבדה, השיב לה חס ושלום הפרה לא אבדה. אם כן היכן היא, והלוא צריך לחלוב אותה. ענה ואמר ר' מאיר: הפרה עלתה לשמים, נחלוב אותה לאחר מאה ועשרים...

ידוע מאמרו של ר' מאירל עה"פ צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה, 'אמרתך' הוא התורה שהם אמרות ה', 'מאד' היינו ממון, כמ"ש ובכל מאדך, וזה צרופה אמרתך מאד, התורה מצורף ומדובק עם מא"ד שהוא ממון, שהרבה מצוות תלויות בהוצאות ממון, ולכן 'ועבדך אהבה', כדי לקיים בהם מצות ה'.

כיוצא בו היה ר' מאיר אומר, רבונו של עולם, יודע אנכי שאם תסחוט את כל תפילות ישראל יצא מהם רק ממון, כי זהו עיקר תפילתם, אמנם אם תסחוט את כל הממון שלהם, תמצא בו רק תורה ומעשים טובים, כי למה לו ליהודי ממון אם לא לחנך את בניו לתלמוד תורה או לקנות אתרוג נאה וכו' (פרדס יוסף פר' ויצא).

כשביקר אא"ז הרה"ק מווארקיי אצל הרה"ק מרוז'ין, הגיע שם מכתב מהרה"ק ר' מאיר'ל פרעמישלאנער, ושני הצדיקים קראו ביחד את המכתב. ובאותו מעמד היה שם בנו הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאווי"ע, והשתוקק מאוד לראות מה כתוב במכתב, אבל כדי לראות היה צריך להישען עליהם, וזאת לא רצה לעשות. אך זאת שמע, שסיימו את קריאת המכתב במסקנא, 'ווי איידער צו לייגען לאטעס, זאל מען באנייען דעם מלבוש'...

נראה שרמזו לעומק הגלות, שאי אפשר יותר להניח לאטעס, אלא צריך כבר מלבוש חדש לגמרי. והרה"ק רבי מנחם זי"ע, כשגמר לספר סיפור זה היה מסיים, היינט האלט מען שוין ביי 'טלאים על גבי טלאים'...

בדרך חזרתם מסאדיגער, לא היה הרה"ק מווארקיי בקו הבריאות, וכיון שהיו קרובים לפרעמישלאן נסע בנו הרה"ק רבי יעקב דוד לבקש ברכה מאת הצדיק מפרעמישלאן, דרכו של ר' מאיר'ל היה שהושיט ידו לנתינת שלום דרך החלון,

כשידו עטופה במטפחת, כשאך ניגש הרה"ק רי"ד תיכף פתח את הדלת בשמחה ומסר לו ידו לשלום, למרות שלא הכירו מעולם, ובירכו ברכות לרוב, ואח"כ נטל כל כסף הפדיונות שהיו על השולחן והכניסם לכיס של מעות ומסרם לידו, אך הרה"ק רי"ד סירב לקבל, ואמר כי לא זאת מטרת ביאתו, אבל בע"כ הוכרח למלאות רצון הצדיק, ובינתיים נכנסה הרבנית, וטענה היתכן שמשאיר את ביתו בלא פרוטה, הוציא הרה"ק מפרמישלאן שתי ריינוש מערימת הכסף ואת השאר פקד על הרה"ק רי"ד לקחתו.

לאחר שנפרדו ויצא מעמו, נזכר שיש לו עוד דבר מה לשאול מהרבי, אך כשביקש להיכנס שוב, אמר ר' מאיר'ל שלא יכנס, כיון שהברכות שנתן 'האבן עהם זייער געראטן'.

ונזכיר עוד שתי פניני מוסר האמורים בשמו. איש אחד בא רבי מאיר'ל וטען לפניו שאחד פתח חנות לידו ולוקח ממנו את פרנסתו, אמר לו הרבי: האם ראית פעם איך סוס בשעה ששותה מים מהנהר, רוקע ברגליו בחזקה שוב ושוב, מה הסיבה לכך. אלא כך הוא הענין, מפני שסוס זה רואה את בבואתו משתקפת אליו במימי הנהר וחושב הוא שיש שם סוס נוסף הרוכן לשתות מים מהנהר ופוחד שלא יותיר לו מים, לפיכך רוקע הוא ברגליו להרחיקו משם, אך בן אדם כיון שהוא בר דעת מבין כי מימי הנהר יספיקו אף להרבה סוסים, ואינו נוגע במה שמוכן לחבירו, ולהקב"ה יש די והותר לפרנס את כולם.

תבן אין נתן לעבדיך, ולבנים אומרים לנו עשו. אמר על כך ר' מאיר'ל בדרך צחות, 'תבן' אין נתן לעבדיך 'תבונה' לא נתת לעבדיך, למען נבין מעצמנו כיצד לעובדך,

ואילו 'ולבנים' שערות הלבנות בשנות הזקנה 'אומרות לנו עשו' שיש להזדרז ולפעול משהו בעולם הזה.

זכותו יגן עלינו, א גוטע וואך, א פרייליכע וואך.

כסא דנחמתא

טללי דמע תיזל עינינו על פטירתה בטרם עת של

האה"ח מרת גענענדל פיינציג ע"ה

אשת יבלחט"א הרה"ח ר' מנחם מענדל פיינציג שליט"א

אב"י במאנסי

היושב בעמק הבכא יחד עם בניו החשובים שיחי'

המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד